31 ta' Jannar, 1959

Imħallef:—

Onor. Dr. W. Harding, K.M., B.Litt., LL.D.

Joseph Scerri

versus

Spiru Falzon

Inġurja — "Animus Injuriandi".

Hu veru, "in teoria", li f'ċerti ċirkustanzi speċifiċi, jekk, b'riferenza għal bniedem li jokkupa kariga għolja, tiġi profferita xi kelma li tattribwilu xi mestjer ieħor, jista' jkun hemm inġurja; dipendentement, s'intendi, mix-xorta ta' mestjer li jissemma, u mill-kontest li fih jissemma, u mill-"animus" li bih tingħad dik il-kelma; imma, avvolja l-kwerelat ma jkunx qal il-kliem oġġezzjonat biex jagħmel kumpliment lill-kwerelant, jeħtieġ, biex ikun hemm l-inġurja, li fil-kelma jew kliem profferiti jkun hemm xi addebitu li jesponi lil min hu kolpit biha għad-disprezz, jew għar-ridikolu, jew għall-mibgħeda ta' ħadd ieħor, u ma hux biżżejjed dak li jissejjaħ "harmless abuse". Kelma spjaċevoli, li però ma tistax tmiss b'xi mod ir-riputazzjoni jew rispettabbilità tal-persuna li għaliha tkun diretta, jew li tagħtiha malafama jew tirridikolaha, ma tikkostitwix inġurja.

Il-Qorti:— Rat il-kwerela u l-imputazzjoni fuqha bażata quddiem il-Qorti Kriminali tal-Maġistrati ta' Malta talli l-kwerelat, il-Belt Valletta, fit-18 ta' Ġunju 1958, inġurja lill-kwerelant fil-kuritur tal-Qrati Superjuri;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tad-9 ta' Diċembru 1958, li biha sabet lill-kwerelat ħati skond il-kwerela u kkundannatu għall-ammenda ta' 10s., u ddikjarat li s-somma ta' £20 għaddiet a favur tal-Kuruna, u mponietlu garanzija ġdida fl-ammont ta' £30 biex ma jimmolestax lill-kwerelanti għal żmien sitt xhur. L-ispejjeż kontra l-kwerelat, barra dawk tas-seduta tat-28 ta' Ottubru 1958, li jibqgħu għall-kwerelant;

Rat ir-rikors tal-kwerelat Falżon, li bih appella mid-

deċiżjoni fuq imsemmija, u talab li tiġi revokata u li hu jiġi meħlus mill-imputazzjoni u piena;

Trattat l-appell;

Ikkunsidrat;

Hu paċifiku bejn kwerelant u kwerelat li l-kwistjoni kollha hi jekk il-kliem "Mela laħaq messaġġier?" fil-kontest li *ntqala* hux *ngurjuż*;

Hu wkoll indubitat li l-kelma "messaġġier" per sè, sija jekk wieħed jifhem biha dak li jkollu *mpjeg* simili f'dipartiment jew officina, sija jekk wieħed jifhem bias persuna li avventizjament tieħu messaġġ minn persuna għall-oħra, ma hix affattu ngurjuża. Biex tkun tali jeħtieġ li jkun hemm xi ċirkustanzi speċjali li jagħtuha, in vija ta' "innuendo" jew xort'oħra, dak is-sens ingurjuż li per sè ma għandhiex;

Il-fatti kienu, brevement, dawn. Kienu fil-kuritur ta' daw*n* il-Qrati l-kwerelant, *il-Professur Dr. Victor Caruana* konsulent tiegħu, il-kwerelat, u l-Avukat Dr. Tommaso Fenech u l-Professur Xuereb, konsulenti tal-kwerelat. Kien hemm anki l-Perit Carmelo Fenech. Il-Professur Caruana kien qiegħed jirreklama, għan-nom tal-kwerelant, xi ħlas minn għand il-kwerelat, li kien qiegħed jgħid li hu ma kellu jagħti xejn lill-kwerelant. Milli jidher, hemm xi subkonċessjonijiet enfitewtiċi, u l-ħlas li għandu jagħmel il-kwerelat lill-padrun dirett (stante awment fis-subċens) ma għandux isir direttament lill-padrun dirett, imma "tramite" l-kwerelant. Għalhekk il-kwerelat kien qed jgħid li ma għandu jagħti xejn lill-kwerelant, peress li, għall-idea tiegħu, iċ-ċens, jew subċens, hu dovut direttament lill-padrun dirett. Dottor Fenech allura spjegalu li hu kellu jħallas per mezz tal-kwerelant, u fuq hekk il-kwerelat qal il-kliem "Mela laħaq messaġġier?";

Il-kwerelant ħassu offiż, kif qal hu, għax mentri hu neguzjant, ġie msejjaħ messaġġier;

Hu veru in teorija li f'ċerti ċirkustanzi speċjali, jekk, b'riferenza għal bniedem li jokkupa kariga għolja, tiġi profferita xi kelma li tattribwilu xi mestjer ieħor, jista' jkun hemm inġurja; dipendentement, s'intendi, mix-xorta ta' mestjer li jissemma, u mill-kontest li fih jissemma, u mill-"animus" li bih tingħad dik il-kelma;

Iżda, fil-każ preżenti, hu ovvju li l-kwerelat ma riedx affattu jagħmel xi paragun bejn l-istat ta' neguzjant u l-istat ta' messaġġier, apparti l-kwistjoni jekk, kieku stess ried jagħmlu, b'daqshekk kienx ikun hemm inġurja, stante l-fatt li ma hemm xejn degradanti fl-impjieg ta' messaġġier, li, onestament diżimpenjat, jirridonda ta' unur daqs kull impjeg ieħor. Però, kif ingħad, il-kwerelat lanqas ried jagħmel paragun simili, imma ried ifisser ruħu, wara l-ispjegazzjoni tal-avukat tiegħu, li allura, b'dak il-mod, il-kwerelant ikun qiegħed jagħmilha ta' messaġġier bejn persuna waħda u l-padrun dirett;

Issa, il-Qorti ma għandha ebda dubju li b'dawn il-kliem il-kwerelat ma riedx jagħmel kumpliment lill-kwerelant, anki jekk wieħed ma jsegwix lill-kwerelant filli qal li, meta l-kwerelat qal dawk il-kliem, hu daħaq sardonikament u ddiriġa ruħu lejh; biex ikun hemm inġurja, jeħtieġ li jkun hemm fil-kelma jew kliem profferiti xi addebitu li jesponi lil min hu kolpit biha għad-disprezz, jew għar-ridikolu, jew għall-mibgħeda ta' ħadd ieħor, u ma hux biżżejjed dak li jissejjaħ "harmless abuse". F'dan il-każ, il-kwerelat uża kelma spjaċevoli, imma mhux kelma li tista' tmiss b'xi mod ir-riputazzjoni jew rispettabbilità tal-kwerelant, jew tagħtieh mala fama jew tirridikolah;

Għalhekk tiddeċidi billi tilqa' l-appell, tirrevoka s-sentenza appellata, tiddikjara lill-kwerelat mhux ħati, u tilliberah mill-imputazzjoni. Stante ċ-ċirkustanzi tal-każ, l-ispejjeż taż-żewġ istanzi jibqgħu bla taxxa; id-dritt tar-Reġistru, però, fiż-żewġ istanzi a kariku tal-kwerelant. Onorarju tad-difensuri "uti infra":—

Seduta 24.1.'59......12s.;

Seduta 31.1.'59......10s.